

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Calendario Gregoriano Disputatio Apologetica

Busaeus, Johannes
Roest, Petrus

Mogvntiæ, Anno 1585

Ioannes Stoeflerus Ivstingensis In Calendario Romano propositione XXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43749

cessit, quia nisi tandem corrigatur, futurum est, vt alienissimis anni temporibus festa celebrentur, ac resurgentis quidem Christi ferix in hyemem, Nascentis verò in ætatem, quod certissima apodixi demonstrant Mathematici, transferantur.

Tb. 183. 167. CCXX. Sed quia pergit noster Disputator in eptissimè, perinde atque si nec à limine quidem salutasset Mathesin, persuadere stipitibus errorem illum tantum esse solæcissimum *Astronomicum* qui nihil incommodi ex veteri tot seculorum *vsitato Calendario siue in Repub. siue in commercij negotiatorum, siue in exercitijs publicorum iudiciorum attulerit, vel allaturus sit, atq; ideo vetus Calendariu non esse temerè mutandū, sed retinendū; ascribā, vt aliquis tandē respondēdi sit finis verba Doctissimi Astronomi Ioannis Stoeffleri Iustingensis errorem veteris Calendarij grauissimè deplorantis, cui proculdubio, vt Professori antè natum Lutheri Euangelium apud Tubingenses celeberrimo, potius quam demonstrationibus Mathematicis, Tubingensis Professor fidem accommodabit.*

IOANNES STOEFLERVS
IUSTINGENSIS IN
Calendario Romano propositione
XXXIII.

Faciant igitur Christianæ Reipublicæ summi principes, Beatissimus Pater & Pontifex Leo X. & sacratissimus Cæsar Diuus Maximilianus secundum exemplum sanctorum Patrum Nicænæ synodi, ex numerosa Theologorum & Mathematicorum, vitæ sanctimonia, & omni moda eruditione conspicuorum multitudine eligant viros harum rerum peritos, qui errores Romani Calendarij & celebrationis Paschæ corrigant, & novos Canones pro decima quarta Luna indaganda condant,
aus

aut veteres renouent, atque reforment. Et est (me iudice) negotium accelerandum, festinandum, atque omni recraftinatione, aut perendinatione sublata definiendum. Nam errores in atate Luna, in positione Aequinoctij apud nos & priscos, in celebratione Paschæ post vigesimam primam lunam & in mense immundis deputato, & alij, sunt heu heu ita manifesti & palpabiles, quod haud quaquam celari possint. Hi etiam errores indies crescunt, & futuris annis (horribile dictu) Pascha, quod in Lune Panselena, hoc est in Plenilunio celebrari debet, si non prouidebitur in, interlunio, hoc est in nouilunio celebrabitur: quare his erroribus obuiandum est, & possum cum poëta Nasone dicere, *Cuncta prius tentanda, sed immedicabile vulnus Ensericidendum est, ne pars sincera trabatur.* O res pudenda nimis, atque despecta, nos Christianos omnibus ferme totius orbis sectis esse ludibrio, derisui ac contemptui; & hodie regij Prophetæ verbum rectè dicimus, Psalms. 78. *Facti sumus opprobrium vicinis nostris, subsanatio est illusio his qui in circuitu nostro sunt.* Iudæi quidem sanniones & hostes nostri infestissimi, compluribus erroribus oppleti, gaudent nos posse erroris argui, qui sane error non nostra negligentia, sed antecessorum maioribus fidei negocijs præoccupationem latenter admissus. Itaque nostra tempestate Romanum Calendarium ob temporum vicissitudinem collapsum, & propemodum abolitum est. Quis excæcatorum Iudæorum sannas opprobria, conuitia, irrisiones, contumelias, quibus nobis indies illudere moliantur enarrare posset? Autumant nos sub figmëto quodam asserere Christum passum sepulcrum, ex mortuis resurrexisse, atque in cælum ascendisse: Quod non tantum nostro tempore, sed etiam olim tempore Dni Alberti Magni Sueui Præfulis accidisse ex eius verbis facile conijci. es, inquit enim, *Inimici fidei de hoc glorientur, quia ex illo errore, intellige de Paschæ obseruatione, nos in alijs pariformiter errare subsument.* Quapropter confidenter cum Ioanne Eckio Germano Theologo celeberrimo in libello de vera Paschæ celebratione asserere possum; Quod summus Pontifex nullo pacto auerti debet, quin
tam

tam laudabile fidei orthodoxæ negotium pro ea qua valet in Ec-
 clesia Dei autoritate, feruentissimo zelo exequatur: etsi nulla
 alia subesset, sufficeret Iudæorum insolentia nobis de tali errore
 insultantium. Ad alias nunc propero sectas, Manichæos, Mahu-
 metanos, Turcas, Sultanos, nos subsannâtes, cum audiunt erro-
 res nostros circa nostri Mesiæ resurrectionem, & eandem quo-
 tannis nullo certo canone, nullo definito tempore peragere. To-
 to profecto corpore & animo pertremisco, cum mecum cogito
 Manichæos Manetis Hæresiarchæ Bema, id est, diem, quo bitha-
 natos infœlicissimam animam eiecit, quotannis stato die festif-
 simè celebrare, Mahumetanos quoque Nigrites, Mauros, id est,
 Leuco æthiopes, Azagenos, hoc est, Arabes, Syros, & alios Mahu-
 metis assequaces annuatim statuto & determinato die celestissi-
 mi Mahumetis diem obitus magno apparatu obseruare. Turcas
 præterea Sultanos, Barbazinos, Serretos, & alios innumeros Ido-
 lolatras constituto & certo tempore Cacodæmonibus, Idolis &
 statuis festa celebria peragere. At nos Christianos Pascha nostrum
 sacratissimum vago & deuo quodam calculo celebrare, & vana
 opinione super huiusmodi celebritate fluctuare. Summopere i-
 gitur anniti debemus, vt Paschale sacrum iuxta Patrum decreta
 obseruetur; vt à commemoratis sannis, & calumnijs immunes
 esse possimus: quo facto reliquis nationibus, potissimum Iudæo-
 rum Pascha nostrum veritati innixum præualebit, eis formam &
 veritatem obseruationis huius præcepti manifestabit, & eorum
 errores arguet atque corriget.

C O N I E C T V R Æ
 NOVAE TOBIAE MOLLERI
 Crimmicensis Astronomi de Anno corre-
 ctionis Calendarij proponuntur
 & exploduntur.

CCXXII. Cum huiusque Disputatio hæc apologetica decur-
 risset, in manus incidit breuis quædam instructio de Calendario
 Gregoriano, vel reformato, hoc anno à Tobia Mollero Astrono-
 mo ger-